

Sygn. akt II Ca 1162/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 17 kwietnia 2015 roku

Sąd Okręgowy w Szczecinie II Wydział Cywilny Odwoławczy

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Sławomir Krajewski (spr.)
Sędziowie:	SO Agnieszka Bednarek – Moraś SR del. Blanka Kasprowicz
Protokolant:	sekr. sądowy Ziemowit Augustyniak

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 17 kwietnia 2015 roku w S.

sprawy z powództwa **S. N., A. N. i D. N.**

przeciwko (...) **spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w P.**

o nakazanie i zapłatę

na skutek apelacji wniesionej przez pozwanego od wyroku Sądu Rejonowego Szczecin – Prawobrzeże i Zachód w Szczecinie z dnia 29 maja 2013 roku, sygn. akt

I C 1976/11

I. zmienia zaskarżony wyrok w ten sposób, że:

a) **w punkcie 1. oddala powództwo;**

b) **w punkcie 2. oddala powództwo;**

c) **w punkcie 4. zasądza od powódki A. N. na rzecz pozwanego (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w P. kwotę 1 949 (jeden tysiąc dziewięćset czterdzieści dziewięć) złotych tytułem zwrotu kosztów procesu;**

d) **w punkcie 5. zasądza od powodów S. N. i D. N. solidarnie na rzecz pozwanego (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w P. kwotę 1 949 (jeden tysiąc dziewięćset czterdzieści dziewięć) złotych tytułem zwrotu kosztów procesu;**

II. zasądza od powódki A. N. na rzecz pozwanego (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w P. kwotę 270 (dwieście siedemdziesiąt) złotych tytułem zwrotu kosztów postępowania apelacyjnego;

III. zasądza od powodów S. N. i D. N. solidarnie na rzecz pozwanego (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w P. kwotę 270 (dwieście siedemdziesiąt) złotych tytułem zwrotu kosztów postępowania apelacyjnego;

IV. odstępuje od obciążania powodów kosztami sądowymi w postępowaniu apelacyjnym.

Sygn. akt II Ca 1162/13

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 29 maja 2013 roku Sąd Rejonowy Szczecin - Prawobrzeże i Zachód w Szczecinie I Wydział Cywilny:

I. zasądził od pozwanego (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w P. na rzecz powódki A. N. kwotę 2400 zł z odsetkami ustawowymi od dnia 11 lipca 2009 roku;

II. zasądził od pozwanego (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w P. na rzecz powodów solidarnych S. N., D. N. kwotę 2400 zł z odsetkami ustawowymi od dnia 11 lipca 2009 roku;

III. oddalił powództwo w pozostałym zakresie;

IV. zasądził od powódki A. N. na rzecz pozwanego (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w P. kwotę 1413,28 zł tytułem zwrotu kosztów procesu;

V. zasądził od powodów solidarnych S. N. i D. N. na rzecz pozwanego (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w P. kwotę 1413,28 zł tytułem zwrotu kosztów procesu.

W uzasadnieniu podniósł, iż powództwo okazało uzasadnione jedynie w części dotyczącej roszczenia z tytułu bezumownego korzystania z nieruchomości.

Sąd doszedł do przekonania, że pozwana spółka wykorzystując objętą sporem nieruchomość powoda w okresie od czerwca 2004 roku do maja 2005 roku pozostawała w złej wierze, stąd z mocy art. 224 § 2 kc, w związku z art. 225 kc, co do zasady zobowiązana jest do zapłaty na rzecz powodów wynagrodzenia za korzystanie z objętej sporem nieruchomości.

Sąd Rejonowy zauważył, iż strony pozostawały w sporze także, co do zakresu, w jakim urządzenia infrastruktury technicznej linii energetycznej, stanowiącej część przedsiębiorstwa pozwanej spółki uniemożliwia, ewentualnie utrudnia swobodne korzystanie z objętej sporem działki, a tym samym wynagrodzenia za korzystanie z jakiej części spornej nieruchomości przysługuje powodom. Strony sporu prezentowały w przytoczonym zakresie całkowicie odmienne stanowiska, wobec czego Sąd dopuścił dowód z pisemnej opinii biegłego z zakresu (...).

Na podstawie powyższej opinii Sąd pierwszej instancji uznał, iż w niniejszej sprawie nie ma podstaw do zasądzenia całego wynagrodzenia za bezumowne korzystanie solidarnie na rzecz każdego z powodów. Wskazał, iż z uwagi na to, że prawo własności nieruchomości stanowiącej działkę nr (...), położonej w S. przysługiwało w spornym okresie w udziale do 1/2 powódce A. N. i w 1/2 powodom małżonkom S. i D. N. na zasadzie wspólności majątkowej małżeńskiej należne wynagrodzenie w 1/2 należało zasądzić A. N. i w 1/2 solidarnie małżonkom S. i D. N. (art. 207 kc). Jednocześnie Sąd wskazał, że błędnie określił należne kwoty po 2400 zł, zamiast 2425 zł stanowiące 1/2 z kwoty 4850 zł.

W pozostałym zaś zakresie powództwo podlegało oddaleniu.

Zdaniem Sądu Rejonowego na uwzględnienie nie zasługiwało roszczenie powodów w zakresie nakazania usunięcia pozwanej (...) spółce z o.o. z siedzibą w P. słupa sieci energetycznej linii średniego napięcia z działki gruntu nr (...) położonej w S. na osiedlu (...) w obrębie (...), stanowiącej współwłasność powodów A. N. oraz D. i S. N., dla której Sąd Rejonowy Szczecin - Prawobrzeże i zachód w Szczecinie Wydział X Ksiąg Wieczystych prowadzi księgę KW nr (...).

Apelację od powyższego wyroku wywiodła pozwana i zaskarżyła wyrok w części, tj. w punkcie I, II, IV oraz V, wniosła o jego zmianę w zaskarżonej części, poprzez oddalenie powództwa w zakresie zapłaty wynagrodzenia z tytułu bezumownego korzystania w całości, zasądzenie od powodów solidarnie na rzecz pozwanej zwrotu kosztów postępowania z uwzględnieniem kosztów zastępstwa procesowego za obie instancje - według norm przepisanych, ewentualnie o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do rozpoznania właściwemu Sądowi pierwszej instancji z pozostawieniem temu Sądowi orzeczenia co do kosztów postępowania odwoławczego, w sytuacji gdyby Sąd uznał, iż zostały spełnione przesłanki, o których mowa w art. 386 § 4 kpc.

Apelująca zarzuciła wyrokowi naruszenie przepisów prawa procesowego mającego istotny wpływ na rozstrzygnięcie niniejszej sprawy, a mianowicie:

- art. 233 § 1 kpc, poprzez dokonanie dowolnej oceny materiału dowodowego niniejszej sprawy w postaci opinii biegłego sądowego z zakresu (...), a wyrażającej się w pominięciu zgłaszanych przez pozwaną zarzutów w zakresie przyjętej przez biegłego powierzchni wykorzystywanej przez pozwaną do obsługi urządzeń infrastruktury elektroenergetycznej posadowionej na nieruchomości powodów, co znalazło bezpośrednie przełożenie na wysokość zasądzonej na rzecz powodów kwoty tytułem bezumownego korzystania;
- art. 365 § 1 kpc, poprzez jego niezastosowanie i pominięcie w toku wyrokowania w niniejszej sprawie zawartego w sentencji prawomocnego postanowienia Sądu Rejonowego Szczecin-Prawobrzeże i Zachód w Szczecinie Wydziału II Cywilnego z dnia 30 października 2012 roku wydanego w sprawie o sygnaturze akt II Ns 3593/09 ustalenia co do zakresu powierzchni nieruchomości powodów, z której pozwana korzystała w związku z posadowieniem na tej nieruchomości będących jej własnością urządzeń infrastruktury elektroenergetycznej.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja pozwanej okazała się zasadna tyle, że nie ze względów wskazanych w jej treści.

W postępowaniu apelacyjnym przed sądem odwoławczym zgłoszone roszczenie jest rozpatrywane po raz wtóry; jest to postępowanie merytoryczne, prowadzące do samodzielnych ustaleń faktycznych i ich subsumcji prawnej.

Wynikający z art. 378 § 1 kpc obowiązek rozpoznania sprawy w granicach apelacji oznacza zarówno zakaz wykraczania poza te granice, jak i nakaz rozważenia wszystkich podniesionych w apelacji zarzutów i wniosków. Sąd odwoławczy musi zbadać okoliczności wskazujące na ewentualną nieważność postępowania, przebieg i wyniki czynności procesowych sądu pierwszej instancji stosownie do zarzutów zgłoszonych przez apelującego, a w pełnym zakresie ocenić prawidłowość zastosowania w sprawie prawa materialnego (por: uchwała Sądu Najwyższego z dnia 31 stycznia 2008 r., III CZP 49/07). Sąd odwoławczy ma, więc obowiązek zastosować właściwe przepisy prawa materialnego, a więc także usunąć ewentualne błędy prawne Sądu I instancji, niezależnie od tego, czy zostały one wytknięte w apelacji.

Uwzględniając powyższe Sąd Okręgowy stwierdza, że analiza okoliczności sprawy wskazuje, że roszczenie strony powodowej o zapłatę wynagrodzenia za bezumowne korzystanie z jej nieruchomości, było całkowicie bezzasadne już to co do zasady, co przesądzało o konieczności oddalenia powództwa w całości.

Powodowie dochodzili od pozwanej zapłaty wynagrodzenia za bezumowne korzystanie z części działki gruntu nr (...), położonej w S. na osiedlu (...) w obrębie (...) – w zakresie posadowionej na tej nieruchomości infrastruktury elektroenergetycznej - w okresie od czerwca 2004 roku do maja 2005 roku.

Tymczasem, jak prawidłowo ustalił Sąd pierwszej instancji, prawomocnym postanowieniem z dnia 30 października 2012 roku, wydanym w sprawie II Ns 3593/09, Sąd Rejonowy Szczecin – Prawobrzeże i Zachód w Szczecinie stwierdził nabycie z dniem 22 lutego 2008 roku przez (...) Spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością w P. przez zasiedzenie służebności gruntowej odpowiadającej służebności przesyłu z zakresie eksploatacji przedmiotowej infrastruktury

elektroenergetycznej, położonej na ww. działce nr (...). Orzeczeniem tym Sąd jest związany w rozpoznawanej sprawie, na podstawie art. 365 § 1 kpc, w zw. z art. 13 § 2 kpc.

Jak trafnie wywiódł to Sąd Apelacyjny w Szczecinie w wyroku z dnia 17 lipca 2014 roku (I ACa 237/14) upływ terminu zasiedzenia wyłącza możliwość dochodzenia wynagrodzenia za korzystanie z cudzej nieruchomości także w okresie jego biegu. Choć posiadania prowadzące do nabycia służebności gruntowej przez zasiedzenie nie jest tożsame z posiadaniem prowadzącym do nabycia przez zasiedzenie własność nieruchomości, to przedmiotem zasiedzenia jest prawo na cudzej rzeczy, skutek zasiedzenia w postaci nabycia służebności gruntowej wynika z mocy samego prawa, ma charakter pierwotny i nieodpłatny. Tak więc, jeżeli doszło również do zasiedzenia służebności o treści odpowiadającej służebności przesyłu czy też wprost służebności przesyłu roszczenie uzupełniające wygasa i nie może być skutecznie dochodzone także za okres sprzed zasiedzenia. Zbędnym jest powielanie wyczerpującej argumentacji zawartej w uzasadnieniu tego wyroku, wspartej orzecznictwem Sądu Najwyższego.

Sytuacja taka zachodzi właśnie w rozpoznawanej sprawie, gdzie służebność gruntowa odpowiadająca służebności przesyłu została nabyta przez pozwaną przez zasiedzenie z dniem 22 lutego 2008 roku, powodowie zaś dochodzili roszczeń uzupełniających za lata 2004 – 2005.

Roszczenia te wygasły i stąd powództwo z nich wywodzone musiało być oddalone w całości.

W tym stanie rzeczy Sąd Okręgowy, na podstawie art. 386 § 1 kpc, orzekł jak w punkcie I sentencji wyroku, przy czym wobec konieczności uznania powodów za przegrywających to postępowanie w całości, w rozumieniu art. 98 § 1 kpc, zasadnym było obciążenie ich – stosownie do ich udziałów we współwłasności przedmiotowej nieruchomości, całością poniesionych przez pozwaną kosztów postępowania, na które składały się: wynagrodzenie pełnomocnika procesowego w postępowaniu przed Sądem pierwszej instancji – 2417 zł, wynagrodzenie pełnomocnika procesowego w kwocie 300 zł i opłata od apelacji w kwocie 243 zł, w sprawie II Ca 916/11 – rozliczane w trybie art. 108 § 2 kpc i wreszcie uiszczone zaliczki na wydatki w wysokości 938,59 zł – łącznie 3898,59 zł. Orzeczenie to zapadło na podstawie art. 108 § 1 kpc i art. 98 § 1 i 3 kpc, w zw. z art. 99 kpc.

Analogicznie orzeczono w punktach II i III sentencji wyroku o kosztach postępowania apelacyjnego, na które składały się opłata od apelacji w kwocie 240 zł i wynagrodzenie pełnomocnika procesowego pozwanej w kwocie 300 zł.

Wobec faktu, że przeprowadzanie w postępowaniu apelacyjnym dowodu z opinii biegłego okazało się ostatecznie bezprzedmiotowym, Sąd Okręgowy uznał za zasadne odstąpienie od obciążania powodów nieuiszczonymi kosztami sądowymi poniesionymi w tym postępowaniu, z tytułu wynagrodzenia należnego biegłemu. Orzeczenie w tym przedmiocie zapadło na podstawie art. 113 ust. 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych, w zw. z art. 102 kpc.